

## Z A P I S N I K

### sa 17. sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore 27. saziva, koja je održana 7. novembra 2022. godine

Sjednica Odbora je počela u 10:00 časova. Predsjedavao je dr Damir Šehović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali zamjenik predsjednika Odbora Dejan Đurović i članovi/ce Odbora: Nataša Jevrić, Dragan Bojović, Nikola Bajčetić, Dragan Vukić i Božena Jelušić.

Sjednici nisu prisustvovali: Abaz Dizdarević, Suljo Mustafić, Nikola Janović, Aleksandra Vuković, Dragutin Papović i Miodrag Lekić, članovi/ce Odbora.

Takođe, sjednici Odbora su, u svojstvu ovlašćenih predstavnika predlagača prisustvovala poslanice dr Branka Bošnjak i Božena Jelušić.

Predsjednik Odbora dr Damir Šehović je konstatovao da Odbor ima kvorum za rad i odlučivanje i otvorio 17. sjednicu Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Za sjednicu je predložen sljedeći:

#### **DNEVNI RED:**

*- Usvajanje zapisnika sa 14, 15. i 16. sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport –*

- 1. Predlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o visokom obrazovanju, koji je podnijela poslanica dr Branka Bošnjak;**
- 2. Predlog zakona o izmjeni i dopuni Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, koji je podnijela poslanica Božena Jelušić;**
- 3. Tekuća pitanja.**

Članica Odbora Božena Jelušić predložila je da se dnevni red sjednice proširi sljedećom tačkom:  
**Inicijativa za konsultativno saslušanje ministra prosvjete mr Miomira Vojinovića.**

Nakon što su članovi Odbora jednoglasno podržali predlog poslanice Jelušić za proširenje dnevnog reda, predsjednik Odbora je konstatovao da je dnevni red sjednice, jednoglasno usvojen i proširen pomenutom tačkom, nakon čega je započeo rad po utvrđenom dnevnom redu.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je, na početku sjednice, pozvao članove Odbora da se izjasne o zapisnicima sa 14, 15. i 16. sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Odbor je jednoglasno usvojio zapisnike sa sa 14, 15. i 16. sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

## **Tačka 1. Predlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o visokom obrazovanju, koji je podnijela poslanica dr Branka Bošnjak**

**Predsjednik Odbora** je podsjetio članove Odbora da je Predlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o visokom obrazovanju, koji je podnijela poslanica Branka Bošnjak, usmjeren matičnom Odboru za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, 18. decembra 2020. godine.

Istakao je, da se predloženim zakonom propisuje drugačiji postupak izbora rektora državnog univerziteta, pa se predloženim izmjenama rektor državnog univerziteta bira neposredno na izborima, iz reda redovnih profesora državnog univerziteta sa najmanje 15 godina radnog staža na državnom univerzitetu, te da biračko pravo na izborima za rektora državnog univerziteta ima samo akademsko osoblje u radnom odnosu na državnom univerzitetu.

Takođe, podsjetio je, da je 42. Vlada Crne Gore, na sjednici održanoj 29. decembra 2020. godine, razmotrila navedeni predlog zakona i dostavila Mišljenje u kojem se navodi da je u planu izrada novog zakona o visokom obrazovanju, te da će se u proceduri pripreme novog zakona razmotriti i izbor organa rukovođenja i upravljanja ustanovama visokog obrazovanja, pa je cjelishodnije kako su oni smatrali, tada raspravljati o predmetnom predlogu zakona.

Nadalje, podsjetio je članove Odbora o ostalim dostavljenim dokumenta koja su upućena Odboru, a u vezi sa usvajanjem predmetnog zakona.

Istakao je, da je Odboru za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, 25. decembra 2020. godine, od strane Univerziteta Crne Gore, a u vezi sa Zaključkom sa 44. sjednice Senata Univerziteta Crne Gore, dostavljen i Predlog za povlačenje iz skupštinske procedure Predloga zakona o izmjeni i dopunama Zakona o visokom obrazovanju iz razloga što u izradu ovog predloga zakona nijesu bili uključeni predstavnici Univerziteta Crne Gore.

Obavijestio je da je u vezi sa navedenim dopisom Univerziteta Crne Gore o Predlogu za povlačenje iz skupštinske procedure Predloga zakona o izmjeni i dopunama Zakona o visokom obrazovanju, kao predsjednik Odbora, 30. decembra 2020. godine, uputio zahtjev tadašnjem rukovodstvu Univerziteta Crne Gore za dostavljanje komentara i mišljenja na Predlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o visokom obrazovanju, koji je podnijela poslanica Branka Bošnjak.

S tim u vezi, Odboru za prosvjetu, nauku, kulturu i sport je, 14. januara. 2021. godine, dostavljen Komentar i mišljenje Univerziteta Crne Gore na predloženi zakon, u kojem se, uz detaljno obrazloženje, navodi da je Predlog zakona u suprotnosti sa Ustavom Crne Gore, te da nije usaglašen sa Zakonom o visokom obrazovanju, kao ni izvorima međunarodnog prava, zbog čega ga treba povući iz skupštinske procedure.

**Predsjednik Odbora** je, takođe, podsjetio da su predstavnici Studentskog parlamenta Univerziteta Crne Gore uputili, 15. januara. 2021. godine, Odboru za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Mišljenje na Predlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o u kojem se ističe da su studenti, odnosno izabrani studentski predstavnici, ovim predlogom isključeni iz procedure izbora rektora, uz podsjećanje na Zakonom propisanu obaveznu zastupljenost od minimum 20% studenata u svim stručnim organima i organima upravljanja na Univerzitetu.

Takođe, informisao je da su se, pored navedenog, predstavnici Studentskog parlamenta Univerziteta Crne Gore, 1. novembra tekuće godine, oglasili putem medija, i tom prilikom, opet izrazili nezadovoljstvo po pitanju usvajanja predmetnog zakona.

**Predsjednik Odbora Damir Šehović** je pozvao poslanicu Branku Bošnjak, da obrazloži predloženi zakon.

**Predlagač akta poslanica dr Branka Bošnjak** je, u svom izlaganju, istakla da je u prošlom sazivu Skupštine Crne Gore predlagala da se izbor rektora depolitizuje, na način što bi se rektor Univerziteta Crne Gore birao neposredno na izborima, od strane stalno zapošljenog akademskog osoblja. U vezi sa navedenim, istakla je primjer Slovenije, koja odavno ima tu ustaljenu praksu, kao i da bi bilo dobro da o izboru rektora Univerziteta ne odlučuje samo 15 članova Upravnog odbora. Obavijestila je prisutne da je održala sastanak sa predstavnicima studenata, imajući u vidu da neke zemlje prepoznaju učešće studenata u izboru rektora, te da će kroz amandmansko djelovanje na predloženi zakon studenti biti uključeni u izbor rektora Univerziteta. Podsjetila je da je ovaj Predlog zakona dat u proceduru još 2020. godine i da je čekala donošenje novog Zakona o visokom obrazovanju ali da, kako i dalje ništa nije urađeno po tom pitanju, aktualizovala je ovaj svoj predlog. Napomenula je da Nacrtom zakona o visokom obrazovanju koji je bio dat na javnu raspravu 2021. godine, predviđen ovakav način izbora rektora te da je mišljenja, da ovakva pitanja treba definisati samo zakonom, a ne internim aktima. Na kraju uvodnog izlaganja je obrazložila postupak izbora rektora.

**Dragan Bojović član Odbora** je, na početku izlaganju, pohvalio stručnu službu Odbora zbog detaljno pripremljenog materijala za rad na sjednici. Istakao je da on neće podržati podnešeni zakon, i obrazložio razloge. Istakao je, da je u izradi novi Zakon o visokom obrazovanju, te da smatra da ne treba posebno izdvajati funkciju rektora Univerziteta, kao posebnu instituciju, već da krovnim zakonom treba definisati i ostale institucije. Takođe je istakao da studenti ne smiju biti isključeni iz procesa izbora rektora, i naveo da je mišljenja da bi ovaj način izbora rektora uveo tzv. “strančarenje” i politiku u život studenta.

**Dragan Vukić član Odbora** je, u svom izlaganju, istakao da neće podržati podnešeni zakon i obrazložio razloge. Naveo je da je novi Zakon o visokom obrazovanju u izradi te da će ovo pitanje biti regulisano u okviru novog zakona, kao i da na ovaj predlog zakona nije dostavljeno mišljenje 43. Vlade Crne Gore.

**Predsjednik Odbora Damir Šehović** je, u svom izlaganju, istakao da sistemsko pitanje na koje se odnosi predloženi zakon, treba tretirati u proceduri potpune demokratičnosti koja podrazumijeva uključenost svih zainteresovanih strana. Kazao je da je bitno da se ovakve krupne izmjene rade u punoj komunikaciji sa Univerzitetom Crne Gore, resornim ministarstvom, sa Vladom Crne Gore i, na kraju, sa članovima Odbora kao predstavnicima naroda u Skupštini Crne Gore. Istako je da postojeći nestabilni politički ambijent u Crnoj Gori nije odgovarajući za izmjenu ovako bitnih pitanja, te da s toga neće podržati podnešeni predlog zakona.

**Dejan Đurović zamjenik predsjednika Odbora** se saglasio za izlaganjima svojih prethodnika. Naglasio je da ima bojazan da bi se predloženim načinom izbora rektora Univerzitet Crne Gore našao pod političkim uticajem, te da neće podržati predloženi zakon.

**Predlagač akta poslanica dr Branka Bošnjak** je, na kraju rasprave, istakla da je predloženo rješenje stabilno, i da se njime otvara mogućnost da akademsko osoblje u radnom odnosu na državnom univerzitetu, ima pravo glasa. Istakla je da je predloženo rešenje najbolje i da ostaje pri predloženom zakonu.

Nakon rasprave, Odbor za prosvjetu nauku, kulturu i sport je, **većinom glasova** (jedan glas „za“ i šest glasova „uzdržanih“), odlučio da ne podrži Predlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o visokom obrazovanju i predložio Skupštini Crne Gore da ga ne usvoji.

Za izvjestioca Odbora, na sjednici Skupštine Crne Gore, određen je član Odbora Dragan Bojović.

Sa ove sjednice, Skupštini je upućen Izvještaj o razmatranju Predloga zakona o izmjeni i dopunama Zakona o visokom obrazovanju, koji je podnijela poslanica dr Branka Bošnjak.

17. sjednica 7.11.2022.	Damir Šehović	Dejan Đurović	Dragan Bojović	Nataša Jevrić	Nikola Bajčetić	Dragan Vukić	Miodrag Lekić	Božena Jelušić	Dragutin Papović	Aleksandra Vuković	Nikola Janović	Abaz Dizdarević	Suljo Mustafić
1. tačka	uzdržan	uzdržan	uzdržan	uzdržan	za	uzdržan	///	uzdržan	///	///	///	///	///

## **Tačka 2. Predlog zakona o izmjeni i dopuni Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, koji je podnijela poslanica Božena Jelušić**

**Predsjednik Odbora** je podsjetio članove Odbora da je Predlog zakona o izmjeni i dopuni Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, koji je podnijela poslanica Božena Jelušić, usmjeren matičnom Odboru za prosvjetu, nauku, kulturu i sport 16. novembra 2021. godine.

Predlogom zakona se, kako je naveo iz obrazloženja, propisuje drugačija struktura školskih, odnosno, upravnih odbora, na način da se u organima upravljanja obrazovno-vaspitnih ustanova povećava uticaj i odgovornost zaposlenih, omogućava veća uključenost članova sindikata, sve u cilju mogućnosti uticaja na odlučivanje u organima ustanova. Takođe, istakao je da je u obrazloženju navedeno da se predloženim izmjenama mijenjaju uslovi za izbor direktora javnih obrazovno-vaspitnih ustanova, na način da se školskom, odnosno upravnom odboru daje ovlašćenje da bira i razrješava direktora ustanove.

Nadalje, predsjednik Odbora je podsjetio prisutne da je Vlada Crne Gore, na sjednici održanoj 28. jula 2022. godine, razmotrila navedeni Predlog zakona i dostavila Mišljenje u kojem se navodi da Vlada smatra da Predlog zakona o izmjeni i dopuni Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, ne treba prihvatiti.

**Predsjednik Odbora Damir Šehović** je pozvao poslanicu Jelušić, da obrazloži predloženi zakon.

**Predlagač akta poslanica Božena Jelušić** je, u svom izlaganju, istakla da je Crna Gora do 2006. godine poznavala decentralizovani sistem obrazovanja. Osvrnula se na negativno Mišljenje Vlade, i kazala da je osnivač javno obrazovno-vaspitnih ustanova u Crnoj Gori Vlada Crne Gore, ali da to ne podrazumjeva da je Vlada vlasnik škola i obrazovnog sistema Crne Gore. U vezi sa navedenim, mišljenja je da predloženo rješenje odgovara obrazovnom sistemu Crne Gore, te da je obrazovni sistem u Crnoj Gori krenuo dobrim korakom naprijed 2000. godine, kada su postavljeni postulati decentralizacije obrazovnog sistema. Istakla je da obrazovanje u Crnoj Gori zaostaje nakon 2013. godine, i da je neophodno raditi na njegovom unapređenju.

**Dejan Đurović, zamjenik predsjednika Odbora** je, u svom izlaganju, istakao da neće podržati ovaj predlog zakona. Naveo je da je mišljenja da u školskim odborim još uvijek ne postoji dovoljan broj članova koji su kompetentni da biraju direktore škola. Istakao je da je vrijeme da se preispitaju školski programi i da se riješi pitanje bezbjednosti u školama.

**Dragan Bojović član Odbora** je, u svom izlaganju, istakao da neće podržati predloženi zakon i obrazložio razloge. Istakao je da je ideja predloženog zakona dobra, ali smatra da još uvijek ne postoji građanska zrelost i odgovornost da bi ovaj predlog mogao da uspostavi dobru praksu. Istakao je da osnivač i finansijer jedne obrazovno-vaspitne ustanove mora da ima i uticaj u toj ustanovi, jer će upravo on da polaže račune građanima i snosi odgovornost za ono što se dešava u obrazovnom sistemu. Istakao je da ima bojazan od tzv. *strančarenja i političarenja* u obrazovnim ustanovama Crne Gore ukoliko bi bilo usvojeno predloženo rješenje, te da bi, u tom slučaju, resorni minister, samo, protokolarno morao da potvrdi odluku školskog odbora o izboru direktora škole.

**Predsjednik Odbora Damir Šehović**, je, u svom izlaganju istakao, da pitanje koje se tretira predloženim zakonom predstavlja jedno od sistemskih pitanja, te ga treba mijenjati u za to predviđenoj proceduri, iz razloga što ta procedura omogućava uključenost svih zainteresovanih strana. Takođe, istakao je da kada je riječ o decentralizaciji obrazovnog sistema u Crnoj Gori, ne treba govoriti o decentralizaciji samo u odlučivanju, već da onda treba govoriti, takođe, o decentralizaciji načina finansiranja obrazovnog sistema. Naveo je da je mišljenja, da ukoliko država Crna Gora finansira sistem obrazovanja i snosi odgovornost za isti, ne može niko drugi da odlučuje o istom.

**Božena Jelušić, članica Odbora** je, u svom završnom izlaganju istakla da je predloženi način odlučivanja o izboru direktora u školama postojao do 2010. godine u Crnoj Gori, te da bi usvajanje predloženog rješenja predstavljalo povratak obrazovnom sistemu koji je postojao ranije u Crnoj Gori. Još jednom je pojasnila predloženi sistem odlučivanja o izboru direktora u školama.

Nakon rasprave, Odbor za prosvjetu nauku, kulturu i sport je, **većinom glasova** (jedan glas „za“ i šest glasova „uzdržanih“), odlučio da ne podrži Predlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o visokom obrazovanju i predložio Skupštini Crne Gore da ga ne usvoji.

Za izvjestioca Odbora, na sjednici Skupštine Crne Gore, određen je član Odbora Dragan Vukić.

Sa ove sjednice, Skupštini je upućen Izvještaj o razmatranju Predloga zakona o izmjeni i dopuni Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, koji je podnijela poslanica Božena Jelušić.

17. sjednica 7.11.2022.	Damir Šehović	Dejan Đurović	Dragan Bojović	Nataša Jevrić	Nikola Bajčetić	Dragan Vukić	Miodrag Lekić	Božena Jelušić	Dragutin Papović	Aleksandra Vuković	Nikola Janović	Abaz Dizdarević	Suljo Mustafić
2. tačka	uzdržan	uzdržan	uzdržan	uzdržan	uzdržan	uzdržan	///	za	///	///	///	///	///

**Tačka 3. Inicijativa za konsultativno saslušanje ministra prosvjete mr Miomira Vojinovića koju je podnijela poslanica Božena Jelušić**

**Predsjednik Odbora Damir Šehović** je pozvao podnositeljku inicijative, poslanicu Boženu Jelušić, da obrazloži razloge podnošenja inicijative.

**Podnositeljka inicijative, poslanica Božena Jelušić** je, u svom izlaganju, istakla da se uporište na osnovu kojeg se vjerske škole obraćaju zahtjevom za finansiranje nalaze u čl. 138 i 139 Opšteg zakona o vaspitanju i obrazovanju. Navela je da su Nacrtom zakona o budžetu Crne Gore za 2023. godinu opredijeljena budžetska sredstva u iznosu od 1.700 000,00 eura za ovu namjenu. Istakla je da konsultativno saslušanje ministra Vojinovića treba održati radi pribavljanja sljedećih informacija:

- da li su škole licencirane;
- da li su školski i predmetni programi prošli provjeru pred Nacionalnim savjetom za opšte obrazovanje i vaspitanje;
- na koji način se prate podaci o finansijskom poslovanju, broju korisnika i sl;
- da li je i kada vršena finansijska kontrola utroška sredstava;
- na koji način se vrši kontrola kvaliteta nastavnog procesa;
- koje preduslove obezbjeđuje vjerska zajednica kao inicijalni uslov zahtjeva za finansiranje iz budžeta i
- kako Ministarstvo vidi dalji razvoj obrazovnih institucija u budućnosti i na koji način će da štiti interese javnog školstva u sekularnoj državi Crnoj Gori?

Nakon obrazloženja podnositeljke inicijative i rasprave, Odbor je većinom glasova ukupnog broja članova (sedam glasova „za“) donio Odluku da održi Konsultativno saslušanje ministra prosvjete u Vladi Crne Gore mr Miomira Vojinovića, na temu: „*Finansiranje vjerskih obrazovnih ustanova iz budžeta Crne Gore*“.

17. sjednica 7.11.2022.	Damir Šehović	Dejan Đurović	Dragan Bojović	Nataša Jevrić	Nikola Bajčetić	Dragan Vukić	Miodrag Lekić	Božena Jelusić	Dragutin Papović	Aleksandra Vuković	Nikola Janović	Abaz Dizdarević	Suljo Mustafić
3. tačka	za	za	za	za	za	za	///	za	///	///	///	///	///

#### 4. Tekuća pitanja.

U okviru ove tačke dnevnog reda predsjednik Odbora Damir Šehović je informisao članove Odbora da je Odboru za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, 22. septembra 2022. godine, dostavljen Konačni izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta za 2021. godinu, na upoznavanje. Nadležni Kolegijum DRI je izrazio:

-negativno mišljenje na Godišnji finansijski izvještaj Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta za 2021. godinu i

-negativno mišljenje na usklađenost poslovanja sa propisima.

Predsjednik Odbora je iznio mišljenje da bi o ovom pitanju Odbor trebalo da raspravčlja na nekoj od narednih sjednica, u skladu sa ostalim obavezama.

**Dragan Bojović**, član Odbora, obavijestio je članove Odbora da mu se elektronskim putem, dana 29. oktobra 2022. godine, molbom za pomoć obratila prosvjetna radnica mr Granica Šučur, zbog pomoći u „*rješavanju problema radno-pravnog statusa prosvjetnih radnika, koji godinama, i u kontinuitetu, dopunjavaju normu časova u istoj školi*“. Istakao je da je u obraćanju navedeno da: „*veliki broj prosvjetnih radnika, koji su godinama angažovani u dopunjavanju norme časova u istoj školi, trpi nepravdu, iz razloga što direktori škola u Crnoj Gori, shodno članu 109 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, selektivno potpisuju sporazume o dopuni norme časova na neodređeno radno vrijeme*“. Naveo je da bi bilo dobro da ovo pitanje bude razmotreno na nekoj od sljedećih sjednica.

**Predsjednik Odbora** je istakao da će se Odbor, u vezi sa navedenim pitanjem obratiti Ministarstvu prosvjete i tražiti da dostave njihovo mišljenje o ovom pitanju, pa onda odlučiti o daljem postupanju Odbora.

Sjednica je završena u 11:45 časova.

Broj: 00-63-11/22-

SEKRETARKA ODBORA

Svjetlana Aligrudić, s.r.

PREDSJEDNIK ODBORA

dr Damir Šehović, s.r.